

של תלמידים. המושל עף, אנשור ננופו — וכיום הפכה שקרנות זו שיטה כללית בידי יורשיהם. נראה כי גם שריהביטחון שוב אינו מתרגש מזה. שליחי המימשל מתייחסים עתה אל הר עיתונאים כאל אויביהמדינה. הם נעצרים במחוסמים, שבהם ניתן לאורחים אחרים לעבור. נעשה הכל כדי למנוע דיווח עיתונאי על המתרחש. באותו זמן נעשה נסיון — פאתטי בטיפשותו — למנוע מאיש ציבור בגדה למסור מידע לעיתונאים, מקומיים וזרים, להתראיין ולגלות את האמת. מאיימים עליהם בגירוש וזמאטר, אם יפצו פה. קווייהטלפון שלהם נותקו. אך רק אנשים פרימיטיביים מאד יכולים להעלות על דעתם שבכך ייסתם צינור-המידע. חבל שאנשים כה פרימיטיביים לובשים את מדי צה"ל.

מעזת אקטואלית. מיידית ומחייבת. וכל עוד השבועון הזה מפרסם את האמת, לא ניתן להסתיר אותה בשאר כליההתיקשורת. הדוגמה החיה של העולם הזה משפיעה גם על המתרחש בעיתונים אחרים. היא מונעת מעורכים לגנוז לחור טין מידע חשוב. ביודעם שהוא יתפרסם מחר אצלנו. היא מחזקת את גאותם המיקצועית של עיתונאים, מול הדרישה לעשות את מלאכתם רמיה. היא מחשלת את כושריההלחמה של ציבור העיתונאים. כאשר זו מוגדרת על-ידי הפאשיסטים למיניהם כ"מחבלים".

הטובים

והרעים

זוהי ההזדמנות הנאותה להעלות על נס את קומץ העיתונאים של העיתונות היומית. המודפסת והאלקטרונית. הממלאים תפקיד קשה וכפוי-טובה זה בנאמנות רי באומץ-לב. כוונתי לכתבים שתפקידם הוא לסקר את המתרחש בשטחים הכבושים. בעיתונות המודפסת בולטים שלושה שמסירותם לאמת מונעת את ירידתו של מסך-הברזל בין ישראל ובין שטחים אלה. הם יהודה ליטני בהארץ, דני רוביני שטיין בדבר וד"ר אמנון קפליק בעל החישר. ליטני גילה לאחרונה את קיום היחידות הצבאיות של גוש-אמונים, שהוקי מו בחסות הרמטכ"ל רפאל איתן. רוביני שטיין חשף את התוכנית הגדולה להפקעת האדמות הערביות. קפליק השיג סקופ עולמי כאשר גילה את ריסוס השדות בהר-הברון ברעל, מטעם הסירט הירוקה. לחברה זו השתייך איאן בלאק מג'ור

"העולם הזה", שבעון החדשות הישראלי • המערכת והמינהלה: תני אביב, רחוב גורדון 3, מד. 03.232262/3/4. תאריך: 136 • מען מברקים: "עולמפרם" • העורך הראשי: אורי אבנרי • ראש המערכת: יוסי ינאי • עורכת-בנית: יופי שגון • עורכת כיתוב: ענת ישראלי • צלמו מערכת: ציון צפריר וגילה רוין • ראש המינהלה: אברהם סימון • מחלקת המודעות: רפי זכרוני • המו"ל: "העולם הזה" בע"מ • מודפס ב"הדפוס החדש" בע"מ, תני-אביב, רחוב בני אביגדור • הפצה, נד" בע"מ • גזופות: צינקונרפיה, "כספי" בע"מ.

דיווחי-שקר הם סרטן. האם ניתן להגיר ביל סרטן זה לשטחים המחזקים? האם קצינים הלומדים לשקר, כחלק מתפקידם, יהפכו אנשי-אמת בעורבם חזרה את הקו הירוק? האם לא ישפיע הדבר על צה"ל בכל מיבחן אחר? אם אי-פעם תפרוך מילחמה, האם נוכל להיות בטוחים שר מפקדים בכירים ידווחו אמת לממונים עליהם — דבר שהבדיל עד כה בין צה"ל וצבאות מסויימים?

אי-אפשר

להשתק

הבעייה השנייה היא טובייקטיבית. לא נעים לשמוע על המתרחש בשטחים המחזקים. נעים יותר להעלים עין, לומר:

עיתונאים זרים: "אבל האם אפשר להאמין להודעות הצבא שלכם?" ובכל מאות הפעמים עניתי: "בלי שום הסתייגות. אם צה"ל אומר כך, זה נכון." גם העיתונות העולמית האמינה במרוצת השנים לצה"ל, וזה היה אחד הנכסים החשובים של המדינה. אמונה זו התערעה לראשונה במילחמת יום-כיפור, ישימיה הראשונים נוצר פער

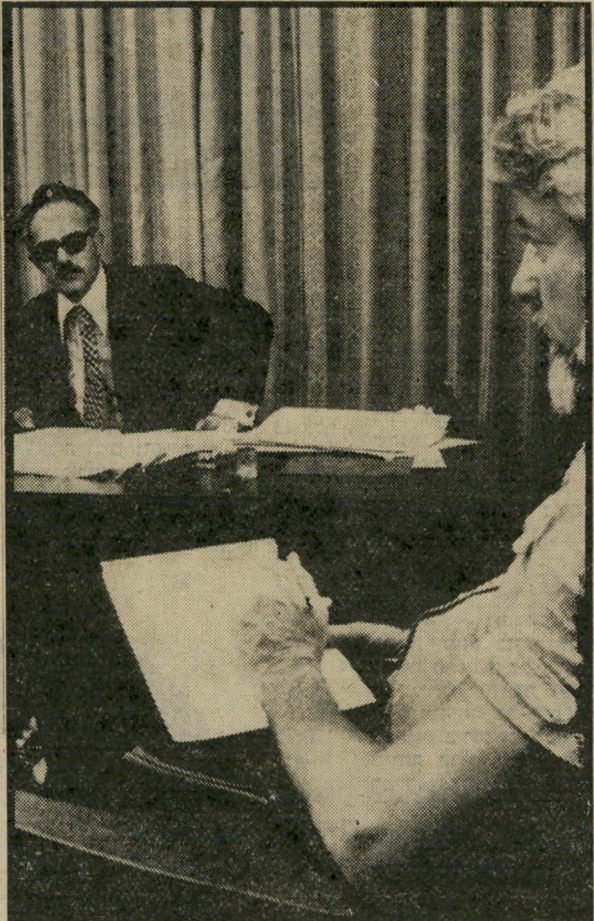
אינא קרי

המימוש הצבאי החזיר לבתיהן את שתי המישפחות. שעל גורלן דיווח העולם הזה (2229) שבוע שעבר תחת הכותרת "שיטה חדשה". הו הוגלו למחנות-פליטים נטשים מפני שבניהן הצעירים נחשדו בהשתתפות בידוי אבנים. על גורלן של מישפחות אלה דווח בהרר חבה בעיתוני הארץ, ואחר-כך בעיתוני העולם כולו וברשתות-הטלוויזיה הגדולות. הדיווח השלם ביותר היה בכתבה שלנו, שגילתה את הפרטים המוזעזעים על הר התעללות באחד הבנים שנפגע קשה בר איברייהמין ובדרכייהשתן. עתה הודה המימשל הצבאי כי נאלץ להחזיר את המישפחות לבתיהן, בניגוד לרצונה, ביגלל ההרר בעיתונות. פרשה זו מבליטה מחדש את התפקיד אשר יכולה העיתונות למלא במניעת הר התדרדרות של המימשל הצבאי לתהום שאליה הגיעו הגרועים שבמישטרי-הכיבוש בדור האחרון. ואכן, כבר נמצא מי שר השווה את הכיבוש הישראלי לכיבוש הגרמני בצרפת, בהולנד ובנורווגיה. השוואה זו אינה במקומה. יש שני גורי מים, שבכוחם למנוע התדרדרות סופית כזאת: בית-המישפט הבלתי-תלוי והעיתור נית החופשית.

שיטת

השקר

"העולם הזה" ממלא תפקיד מרכזי בהבאת האמת על המתרחש בשטחים הר כבושים לידעת הציבור הישראלי. אין זה תפקיד קל. לא מבחינה אובייקטיבית ולא מבחינה סובייקטיבית. מבחינה אובייקטיבית עלינו לחזור מבעד למסך-עשן של שקרים. וזהי אמת מרה, ייש להגדיר אותה בלי כחל ושקר: המימ של הצבאי משקר. השקר הפך עתה אחד המכשירים הקבועים והשיגרתיים של שיל-טון הישראליים בשטחים הכבושים. הוא מתחבא מאחרי מסך-עשן של הודעות שקר והכחשות-שקר. אם הכיבוש משתח, הרי וזהי אחת התכונות של השחיתות. אנשים הלובשים את מדי צה"ל מוסרים עתה, באופן קבוע ושיגרת, הודעות-כזב. וזהי סכנה נוראה, לא רק למישטר הדמוקרטי שלנו אלא גם לצה"ל. במשך שנים התרגלנו להאמין להודעות צה"ל, כדבר מובן מאליו. ידענו שצה"ל אומר לנו את האמת, בימים טובים ורעים. ביטחון זה היה אחד מעמודייהתווך של המוראל הלאומי. מאות פעמים בחיי נשאלתי על-ידי

ראשי-עירייה קוואסמה מוסר מידע, ראשי-עירייה חנה מעיין ב"העולם הזה" חישוב כושריההלחמה של ציבור העיתונאים

סלם 1908, שירד לאחרונה נקיבל על עצמו תפקיד חשוב בכריטיניה — אולי מפני שלא יכול היה עוד לסבול. במקומו בא איש חדש, ריצ'ארדסון, חבריו מקווים שכלל שילמד מה שמתרחש, יילך בדרכי קודמה. לעומת זאת חמור המצב בשני הצהררי גים. יוסף צוריאל מטעריב מוגדר על-ידי חבריו כ"שונא-ערבים, משרת הכיבוש". די בדוגמה אחת: למחרת ליליהברזל (המשך בעמוד 52)

"הבחורים שלנו אינם מסוגלים לעשות דברים כאלה. זה מוכרח להיות שקר". והרי ההיסטוריה מוכיחה שמי שאינו רוצה לדעת, אינו יודע. בדור האחרון זה קרה לעם שלם. במצב כזה בולטת חשיבות העולם הזה. כל זמן שהוא קיים, לא ייתכן קשר-השתקה מצלח בארץ. כי בעיתון זה אין עורך שיגיד לכתבים: "תעזוב את זה. אל תסתבך. זה לא כדאי". התפקיד אינו קל. אנחנו יודעים היטב שהדבר מעורר עלינו את שינאתם של רבים, שאינם מסוגלים להתמודד עם הר אמת. אך בעניין זה לא ייתכנו אצלנו פשרות. אנחנו נפרסם את האמת, הסיסמה שאימצנו לעצמנו — "בלי מורא, בלי משוא-פנים" — מקבלת במצב כזה משי

חמור של אמינות. אחרי המילחמה נותחה שגיא זה בהרחבה, והכל נשבעו ללמוד את הלקח ולדבוק להבא באמת. הכל הבינו כי פירסומה של אמת רעה מויקה, לאין שיעור פחות מאשר אובדן האמינות, מבית ומחוץ. כל זה מתערער עתה. אין עוד עיתונאי רציני בעולם המאמין להודעות המימשל הצבאי, וכל העיתונאים בארץ יודעים שהן כוזבות. התדרדרות זו היא מהירה והרתיאסון, והיא חלק מן ההתדרדרות הכללית של המימשל. עד לפני זמן לא-רוב פיטר שר הביטחון, באופן פיתאומי, את מושל הגדה המערבית, מפני שנתן יד לפירסום שקר על המארעות בבית-גאללה, שם הטילו חיילים פצצות-גאז לתוך כיתות סגורות

ליוסי אבנרי